

II.

Předkládací zpráva

Hodnocení systému péče o ohrožené děti – Národní projekt Systému včasné intervence je předkládán na základě usnesení vlády č. 1151 z roku 2007, kterým bylo uloženo ministru vnitra ve spolupráci s ministry práce a sociálních věcí a spravedlnosti plošně rozšířit Systém včasné intervence v rámci ČR a informovat o tom vládu. Text materiálu byl konzultován a doplněn odbornými pracovníky ministerstev vnitra, práce a sociálních věcí, spravedlnosti, školství, mládeže a tělovýchovy, zdravotnictví a Probační a mediační služby ČR.

Předkládaný materiál je téměř výhradně věnován nasazování Národního projektu **Systému včasné intervence, který je jednou z klíčových částí vládou schválené Transformace a sjednocení systému péče o ohrožené děti**. V rámci jednotlivých transformačních aktivit připadlo Ministerstvu vnitra za úkol realizovat právě Národní projekt Systému včasné intervence. Úkol začíná Ministerstvo vnitra plnit předložením tohoto materiálu. Je v něm popsán současný stav budování Systému včasné intervence a navrženy kroky k realizaci Národního projektu Systému včasné intervence.

Vláda tímto materiálem zároveň plní část svého programového prohlášení: “ Vláda bude věnovat pozornost boji proti kriminalitě, zejména extremismu, drogové kriminalitě, kriminalitě nezletilých a kriminalitě páchané na dětech a ženách se zaměřením na koordinaci odpovědných orgánů a včasné poskytování informací o rizikových stavech”.

Materiál se skládá z několika částí – návrhu usnesení (část I.), předkládací zprávy (část II.), samotného materiálu - úvodu a stručné charakteristiky Systému včasné intervence (dále také „SVI“) a návrhu realizace Národního projektu SVI (část III.), úkolů pro ministry resortů, do jejichž působnosti spadá péče o ohrožené děti, které souvisí s realizací národního projektu SVI (část IV.), vypořádání připomínkového řízení (část V.) a příloh (část VI.).

*****

Vláda ČR se od roku 1999 opakovaně zabývala problematikou ohrožených dětí. První vládní materiály byly úžeji zaměřeny na děti delikventní a predelikventní, od roku 2004 byla pozornost rozšířena na děti ohrožené, a to bez ohledu na typ ohrožení tedy nejen kriminalitou, ale nežádoucími jevy obecně, zanedbáváním, týráním, nevhodným rodinným prostředím atp. Ve všech byl popisován stávající stav systému péče a úkoly pro jednotlivé

resorty směřující k řešení zjištěných slabin a nedostatků. Jedním z opatření opakovaně projednávaných a podporovaných vládou je budování SVI.

Systém včasné intervence¹ začal být budován v roce 1999, nejdříve jako projekt úzce lokální a posléze, po té co proběhla reforma veřejné správy, jako projekt aplikovatelný v obcích s rozšířenou působností s potenciálem stát se projektem celonárodním. V současné době je projekt implementován ve 36 městech a obcích s rozšířenou působností. Hlavními partnery SVI jsou orgán sociálně právní ochrany dětí, Policie ČR, okresní státní zastupitelství, okresní soud, Probační a mediační služba ČR a městská policie, vedlejšími subjekty jsou školy, školská zařízení, lékaři a nestátní neziskové organizace pověřené sociálně právní ochranou dětí.

Projekt vychází z několika principů. **Tím prioritním je zájem dítěte a jeho bezproblémová socializace a sanace jeho bezprostředního sociálního prostředí – rodiny** (aktivita směřující k zachování nebo obnovení funkcí rodiny v domácnostech dětí za pomoci profesionála). Dodržování tohoto principu je v projektu zajištěno zejména koordinovaným postupem institucí a subjektů péče o ohrožené děti, v rámci jejich vlastní činnosti a společně v ustavených Týmech pro děti a mládež. **Druhým principem je rychlý zásah do nepříznivé situace dítěte, či jeho negativního vývoje.** K tomu slouží systémově nastavená komunikace a sdílení informací mezi subjekty, do jejichž působnosti práce s ohroženými dětmi spadá. **Třetím principem je nastavení efektivního používání opatření ve vztahu k ohroženým dětem,** založené na individuálním přístupu k dítěti a jeho rodině a nalézání adekvátních a efektivních řešení problémů ohrožených dětí, včetně rekonstrukce rodinného prostředí, v němž dítě vyrůstá, s cílem minimalizovat odebrání dětí z rodiny a jejich umísťování do institucionální péče.

Realizací všech částí Národního projektu SVI vznikne standard práce orgánů sociálně-právní ochrany dětí v podobě Týmů pro děti a mládež na úrovních obec-kraj a Národní tým pro děti a mládež na úrovni centrální. Vznikne také Centrální informační prostředí SVI. Tak dojde k propojení orgánů sociálně právní ochrany v rámci celé republiky, vznikne registr ohrožených dětí, na který budou napojeny resorty vnitra, práce a sociálních věcí, zdravotnictví a školství a Úřadu pro mezinárodně právní ochranu dětí, přičemž každý ze subjektů bude ze systému čerpat jen ty informace, na které má ze zákona právo.

V letních měsících roku 2010 byla zpracována Studie proveditelnosti a analýza výnosů a nákladů, takže Národní projekt SVI je připraven k realizaci. Cena projektu byla v rámci Analýzy výnosů a nákladů předběžně odhadnuta na celkovou částku 121 mil. Kč investičních prostředků a 19 mil Kč provozních nákladů spojených s realizací projektu, s čerpáním v letech 2011-2015.

---

¹ <http://www.mvcr.cz/clanek/prevence-519728.aspx?q=Y2hudW09Nw%3d%3d>

Předkládaný materiál si klade několik cílů. Za prvé, aby vláda České republiky rozhodla o vybudování Národního projektu SVI jako součásti Transformace sjednocení systému péče o ohrožené děti.

Druhým cílem je zajistit finanční prostředky na realizaci projektu. Ministerstvo vnitra zajistí finanční prostředky na realizaci Národního projektu SVI v maximálním objemu 15% z celkové částky v letech 2012-2015, a to z dotačních prostředků určených na prevenci kriminality. Ministerstvo práce a sociálních věcí zajistí finanční prostředky na realizaci Národního projektu SVI ve zbývajícím výši.

Třetím cílem je rozhodnutí vlády o rozdělení gescí pro realizaci a následný provoz Národního projektu SVI. Odpovědnost pro fázi realizace je jasně rozdělena mezi Ministerstvo vnitra, na němž projekt vznikl, byl odpilotován, metodicky veden a deset let finančně podporován z dotací každoročně vyčleňovaných na prevenci kriminality, a Ministerstvo práce a sociálních věcí, do jehož působnosti spadá celá oblast rodinné politiky, včetně sociálně právní ochrany dětí a transformace systému péče o ohrožené děti a oblast sociálních služeb. Navrhovaný postup rozděluje gesce v souladu s kompetencemi resortů, a to jak v realizační, tak v provozní fázi.

Čtvrtým cílem je vyřešení umístění centrálního serveru informačního prostředí SVI. S ohledem na nutnost možnosti propojení tohoto informačního prostředí SVI s dalšími informačními systémy veřejné správy je v materiálu doporučeno, aby byl umístěn v prostředí Ministerstva vnitra, optimálně v rámci Komunikační infrastruktury veřejné správy (KIVS).

Pátým cílem materiálu je konstituování realizačního týmu složeného ze zástupců resortů vnitra, práce a sociálních věcí, spravedlnosti, školství, mládeže a tělovýchovy a zdravotnictví, jehož úkolem bude synchronizovat kroky jednotlivých resortů během realizační fáze Národního projektu SVI.

Materiál byl zpracován na základě podkladů resortů, prošel řádným meziresortním připomínkovým řízením a je předkládán bez rozporu. Materiál nemá žádný dopad na problematiku rovnosti mužů a žen a na podnikatelské prostředí.

Materiál bude mít v případě realizace dopady na státní rozpočet. Objem finančních prostředků bude záviset na zdroji financování projektu. Pokud bude projekt financován z evropských strukturálních fondů, bude dopad na státní rozpočet nižší – jako povinná spoluúčast 15% z celkové předpokládané ceny projektu. V případě, že bude projekt zcela hrazen ze státního rozpočtu, bude objem finančních prostředků vyšší. Cena realizace projektu ve letech 2011-2015 byla předběžně odhadnuta na částku 121 mil. Kč investičních a 19 mil Kč neinvestičních, a to v rámci Analýzy výnosů a nákladů ve studii proveditelnosti.